

Ebben az évben másodszor került sor Szegeden a Művelődéseméleti Nyári Egyetem megtartására. Témája a felnőttoktatás elméleti és gyakorlati kérdéseinek megbeszélése volt. Az így megfogalmazott feladat mind elméleti sikon, mind a gyakorlati tapasztalatok összesítése terén tömegével kínálta az izgalmasnál izgalmasabb témákat. A nyári egyetem programjának összeállítói sok csábításnak voltak így kitéve, és ha előre nem fogalmazták volna meg önmaguk számára az alapvető célt, akkor talán sokkal izgalmasabb olvasmányt adhatnánk most az olvasó kezébe. De szerencsére a szervezőket nem az izgalmas kérdések érdekelték, nem engedtek a csábító lehetőségeknek, nem azon az alapon válogattak a kínáló témák között, hogy melyek a legvitatottabbak, hanem a felnőttoktatást átfogó kép adására törekedtek. Nem egyszerűen információadás volt a cél, hanem, hogy a szemléleti egységben láttassák a felnőttoktatás elméleti kérdéseit és annak magyarországi gyakorlati folyamatait. A cél nyugodtan mondhatjuk szinte 100 %-ig megvalósult.

Az általános célon túl a nyári egyetem munkájának jelentőségét külön növeli, hogy a felnőttnevelés tudományáról, az andragógiáról, gondolatörténeti, történeti, rendszerelméleti sikon, belföldi és külföldi tapasztalatok felhasználása alapján került sor. Hazánkban ez a tudomány még csak az első lépéseit teszi, éppen ezért mind a kutatók, mind a gyakorló felnőttnevelők számára jó tájékoztatást nyújtanak az elhangzott előadások, illetve a közéletben közreadott előadásszövegek.

A nyári egyetem - mivel tevékenységét nagyrészt műhelymunkának is tekintette - nem szorítkozott csupán a már letisztult igazságok közlésére, hanem a tudomány jelenlegi fejlettségi stádiumában jelentkező különböző hipotézisek elmondását is lehetővé tette. Az elhangzott és így közreadott előadásokban éppen ezért előfordulnak ellentmondások, egy-egy fogalom

vagy folyamat nem azonos értelmezése. A kiadvány szerkesztése sem vállalkozhatott arra, hogy ezeket az ellentmondásokat kiküszöbölje, mivel ez lényegében változtatta volna meg a nyári egyetem munkájáról tájékoztató dokumentumot. Ezen túlmenően azzal is számolni kell, hogy egy-egy kialakulóban lévő tudomány a születés pillanatában nemcsak igazságokat termel. A hipotézisekről, amelyeket a kutatás során felállítanak, csak akkor derült ki, hogy mik, amikor a gyakorlat során kipróbálást nyernek. Ebből kiindulva adjuk közre egymás mellett a néha egymásnak ellentmondó nézeteket is, rábízva a döntés jogát a gyakorlatra mint az igazság próbájára.

Ezzel együtt a kötet megjelenése betöltheti kézikönyv szerepét, amelyben összegyűjtve találhatók meg a felnőttoktatás mai elvi és gyakorlati ismeretei.

Egyetlen szomorúságunk - szerkesztőnek és gondolom az olvasónak is - , hogy a kötet elején nincs ott Darva József a nyári egyetemek megnyitó előadásának szövege. Akik hallgatták, tudják, milyen szenvedélyesen szállt síkra a tudás növeléséért, sürgette a soronkövetkező lépések megtételét. Előadása nem volt leírva, és a sors már nem is engedte meg, hogy leírja. Ha elmondott szavai nem is, de személyiségének varázsa talán felidéződhet azokban, akik a kötetben jelzett problémával foglalkoznak.

Szerkesztő